

Prof. MUDr. Ondřej Topolčan, CSc.

Prof. Topolčana jsem poprvé poznal jako student. Tehdy pracoval jako odborný asistent Interní kliniky LF UK a FN v Plzni a musím říci, že na praktika s ním rád vzpomínám dodnes – věnoval se nám studentům, vybíral zajímavé případy a dovedl je i poutavě vysvětlit.

Ondřej Topolčan ukončil studium na Lékařské fakultě UK v Plzni v roce 1967 a nastoupil na Interní kliniku LF UK a FN v Plzni jako vědecký pracovník. Postupně složil dvě atestace z vnitřního lékařství a stal se odborným asistentem na téže klinice.

V roce 1983 obhájil kandidátskou disertační práci v oboru vnitřní lékařství, v roce 1986 se habilitoval a v roce 1993 byl jmenován profesorem. Po rozdělení Interní kliniky zůstal na II. interní klinice LF UK a FN v Plzni a v letech 1996 – 2001 byl jejím přednostou.

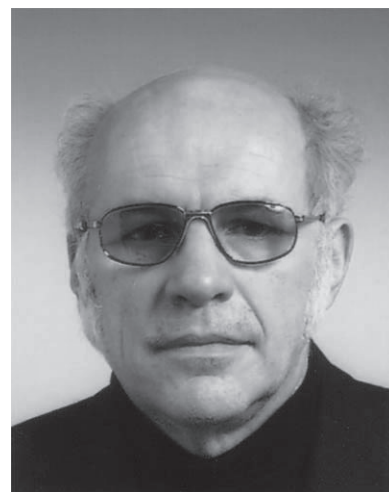
Prof. Topolčan se od počátku věnoval laboratorní práci – začínal v laboratoři radioimunoanalýzy Lékařské fakulty UK v Plzni. Později byla radioimunoanalýza postupně nahrazována metodami využívajícími neradioaktivní značku; vznikl tak nejprve úsek imunochemických metod, spadající pod II. interní kliniku, později pod Oddělení nukleární medicíny. Prof. Topolčan byl jeho vedoucím, a když byl v roce 2017 přeměněn úsek na samostatné Oddělení imunochemické diagnostiky, stal se jeho primářem.

Prof. Topolčan věnoval laboratorní práci a interpretaci výsledků laboratorních metod nesmírně energie. Je předním odborníkem na poli tumorových markerů, úzce spolupracuje s Onkologickou a radioterapeutickou klinikou naší FN, ale i s jinými i mimoplzeňskými pracovišti. Dalšími oblastmi zájmu prof. Topolčana jsou endokrinologie a osteologie – i zde významně pomáhá s interpretací hladin hormonů či kostních markerů.

Prof. Topolčana zná prakticky každý, kdo má co do činění s laboratorní medicínou, jako neúnavného každoročního pořadatele a prezidenta Imunoanalytických dnů (letos proběhl již 39. ročník), kde účastníci získávají nové informace o imunoanalytických metodách v různých oblastech medicíny a jejich interpretaci v souvislosti s klinickým nálezem, výsledky zobrazovacích metod a laboratorních metod z oboru patologie.

Jaké jsou další oblasti činnosti prof. Topolčana? Je dlouholetým předsedou oborové komise postgraduálního studia vnitřního lékařství na LF UK v Plzni a členem vědecké rady LF UK v Plzni. Od r. 2009 je členem vědecké rady Endokrinologického ústavu. V letech 2000 – 2003 byl členem vědecké rady ministra zdravotnictví pro endokrinologii. Od r. 2000 je náměstkem ředitele FN v Plzni pro vědu a výzkum. V r. 2016 se zasadil o vznik Biobanky FN a LF UK v Plzni a stal se jejím vedoucím.

Prof. Topolčan je znám i v zahraničí jakožto zástupce České republiky a člen tří pracovních skupin European Group on Tumour Markers (EGTM). Je zástupcem České republiky ve výboru v European Association of Predictive, Preventive and Personalized Medicine (EPMA), členem European Society for Nuclear Medi-

cine a American Association for Chemical Chemistry (AACC), International Association of Surgeons, Gastroenterologists and Oncologist, International School of Surgical Oncology, kde pracuje jako profesor a vedoucí sekce biomarkerů. Opakovaně byl místopředsedou a členem organizačního výboru sjezdu International Society of Oncology and Biomarkers (ISOBM). Pravidelně přednáší 3 – 5x do roka na kongresech o biomarkerech, v roce 2017 to bylo v Barceloně, Paříži, Vallettě, Aucklandu a Madridu.

V r. 2011 získal prof. Topolčan cenu AACC za celoživotní práci v problematice imunoanalýzy: Carl R. Jolliff Award for Lifetime Achievement in Clinical and Diagnostic Immunology.

Prof. Topolčan je aktivním členem celé řady odborných společností v České republice, mj. České internistické společnosti, České endokrinologické společnosti, České společnosti nukleární medicíny, kde byl členem výboru a dlouholetým předsedou člen výboru Sekce imunoanalytických metod. Je členem Společnosti pro pojivové tkáně a České společnosti alergologie a klinické imunologie a samozřejmě v neposlední řadě i České společnosti klinické biochemie (ČSKB). Prof. Topolčan opakovaně přednášel na sjezdu klinické biochemie a nukleární medicíny jako vyzvaný řečník.

Úctyhodná je i publikační činnost prof. Topolčana: publikoval jako autor nebo spoluautor celkem 375 vědeckých prací, z nich 215 v časopisech s IF, 15 monografií jako autor nebo spoluautor a 8 kapitol v monografiích. Podle SCI jsou jeho práce citovány celkem 2564krát (s vyloučením autocitací), jeho H index je 22. Prof. Topolčan je i členem redakčních rad pěti evropských časopisů a dvou časopisů amerických.

Po zvážení všech výše uvedených skutečností se výbor ČSKB rozhodl ocenit přínos prof. Topolčana pro klinickou biochemii a laboratorní medicínu čestným členstvím v České společnosti klinické biochemie.

Neodpustím si dovětek, netýkající se odborného profilu prof. Topolčana. Koho by snad napadlo, že letošní pětasedmdesátník je jen a jen mužem práce, je

na omylu. Vzpomeňme na jeho loňskou cestu na Nový Zéland, kde k týdnu konference přidal týden cestování po zeleném ostrově včetně novozélandských Alp; vysokohorské turistice se ostatně aktivně věnuje rok co rok. A mám-li být důkladný ve výčtu aktivit Ondřeje Topolčana, má dokonalý přehled o nových výstavách v evropských městech a s potěšením za nimi průběž-

ně jezdí. Stejně tak důvěrně zná operní domy ve Vídni, Paříži, Miláně, Londýně, Madridu i Berlíně a nedá si ujít jedinou zajímavou inscenaci. Jenom toho času kdyby bylo víc. A právě ten, spolu s dobrou kondicí, mu společně popřejme.

Jaroslav Racek